

1. POMOČ NA DELU

Tvoj vodič po galaksiji delavskih pravic

2. ELEMENTI DELOVNEGA RAZMERJA

Si **prostovoljno** vključen v **organiziran delovni proces**, delo opravljaš za **plačilo**, **osebno, nepretrgano, po navodilih in pod nadzorom delodajalca**.
= **POGODBA O ZAPOSLOTVI!**

3. POGODBA ZA NEDOLOČEN ČAS

= **Osnovna oblika dela**, ki nudi največjo možno varnost, stabilnost in uresničevanje vseh delavskih in socialnih pravic.

= Pravilo, če gre za **trajno zaposlitev!**

4. POGODBA ZA DOLOČEN ČAS

= dovoljena **izjemoma**, če gre za: začasno delo, nadomeščanje začasno odsotnega delavca, začasno povečan obseg dela, sezonsko delo, priprava na delo oz. usposabljanje, javna dela, projektno delo, delo v času uvajanja novih programov/tehnologije, predaja dela, drug primer, če je določen v kolektivni pogodbi dejavnosti

5. PLAČILO ZA DELO

= **osnovna plača**
+ **dodatki za posebne pogoje dela** (nočno delo, nadurno delo, delo v nedeljo, delo na praznike in dela proste dneve)
+ **dodatek na delovno dobo**
+ **povračilo stroškov** prehrane med delom **in prevoza** na delo

6. DELOVNI ČAS

Polni delovni čas ne sme biti daljši od **40 ur na teden**. Če je neenakomerno razporejen ali začasno prerazporejen, ne sme trajati več kot 56 ur na teden: v tem primeru se mora **izravnati** na 40 ur tedensko v obdobju maksimalno 6 mesecev!

7. ODMORI IN POČITKI

Odmor = **minimalno 30 minut** v 8 urah in se **vštevava** v delovni čas.
Počitki = Dnevno **najmanj 12 ur** za običajen delovni čas, **najmanj 11 ur** za neenakomerno razporejen čas. Tedensko **najmanj 24 neprekinjenih ur**.

8. NADURE

= največ **8 ur na teden**
= največ **20 ur na mesec**
= največ **170 ur na leto**

Omejitev se lahko **izravnava** v obdobju maksimalno 6 mesecev!

Morajo biti pisno odrejene s strani delodajalca!

9. NOČNO DELO

Pripada ti **daljši dopust**.

Če gre za izmensko delo, **ne smeš delati ponoči več kot en teden naenkrat** (razen, če soglašáš).

Ne sme trajati več kot 8 ur na dan povprečno v obdobju 4 mesecev.

10. LETNI DOPUST

= **minimalno 20 dni na leto** za polni IN za krajši delovni čas!

Dobiš ga v celoti takoj, ko skleneš zaposlitev **RAZEN**, če si v posameznem koledarskem letu zaposlen manj kot celo leto: v tem primeru ti pripada 1/12 letnega dopusta za vsak mesec zaposlitve.

11. REGRES

se mora **izplačati najkasneje do 1. julija** tekočega koledarskega leta!

Če imaš pravico do sorazmernega dela letnega dopusta, imaš pravico le do sorazmernega dela regresa.

Če delaš krajši delovni čas, imaš pravico do regresa sorazmerno delovnem času.

12. POSKUSNO DELO

Lahko traja **največ 6 mesecev!**

V času trajanja lahko redno odpoveš pogodbo (odpovedni rok = 7 dni).

V času trajanja ali ob poteku lahko dobiš redno odpoved (odpovedni rok = 7 dni).

13. PRIPRAVNISTVO

Pripada ti osnovna plača **najmanj v višini 70% osnovne plače**, ki bi jo prejel kot delavec na takem delovnem mestu. Ne sme biti nižja od minimalne plače!

Pripadajo ti **enake pravice kot redno zaposlenim** (tudi povračilo stroškov malice in prevoza).

14. PRAKSA

Pripada ti **varstvo pred diskriminacijo, varnost in zdravje pri delu** ter posebno varstvo mlajših od 18 let.

Pripadajo ti **enake pravice v zvezi z delovnim časom, odmori in počitki**, kot redno zaposlenim.

Pripada ti **plačilo nagrade in stroški malice** in prevoza.

15. DELO PREKO ŠTUDENTSKE NAPOTNICE

Pripada ti **varstvo pred diskriminacijo, varnost in zdravje pri delu** ter posebno varstvo mlajših od 18 let.

Pripadajo ti **enake pravice v zvezi z delovnim časom, odmori in počitki**, kot redno zaposlenim.

Pripada ti **minimalna urna postavka 4,73€** bruto.

16. AGENCIJSKO DELO

Pripadajo ti povsem **enake pravice in ugodnosti kot redno zaposlenim** v podjetju, kjer opravljaš delo!

Če imaš pri agenciji zaposlitev za nedoločen čas, ti v času čakanja na delo pripada **nadomestilo v višini najmanj 70% minimalne plače**.

17. »PRISILNA« SAMOZAPOSLITEV

Če imaš enoosebni s.p. in preko njega v polnem delovnem času opravljaš storitev za zgolj enega naročnika, od katerega si v celoti odvisen, **lahko inšpektorat za delo delodajalcu odredi, da ti izroči pogodbo o zaposlitvi!**

18. DISKRIMINACIJA

Delodajalec mora pri zaposlovanju, napredovanju, usposabljanju, izobraževanju, prekvalifikaciji, plačah in drugih prejemkih, odsotnostih z dela, delovnih razmerah, delovnem času in odpovedi delavcem oz. iskalcem zaposlitve zagotavljati enako obravnavo (ne glede na narodnost, raso ali etnično poreklo, nacionalno in socialno poreklo, spol, barvo kože, zdravstveno stanje, invalidnost, vero ali prepričanje, starost, spolno usmerjenost, družinsko stanje, članstvo v sindikatu, premoženjsko stanje ali drugo osebno okoliščino).

19. STARŠEVSKO VARSTVO

Delodajalec **ne sme odpovedati pogodbe o zaposlitvi** noseči delavki ter delavki, ki doji otroka do enega leta starosti, in staršem, v času strnjene starševskega dopusta v polni odsotnosti z dela in še en mesec po izrabi tega dopusta. To varstvo ne velja v primeru, da ti pogodba o zaposlitvi poteče zaradi določenega časa.

20. BOLNIŠKO NADOMESTILO

V primeru odsotnosti z dela zaradi boleznih ali poškodbe, ki ni povezana z delom, ti pripada **nadomestilo plače**, ki bremeni delodajalca, v **višini 80% plače** v preteklem mesecu za polni delovni čas (100% v primeru poškodbe PRI delu).

Delodajalec nadomestilo izplačuje iz lastnih sredstev **do 30 delovnih dni** za posamezen primer, in največ 120 dni na leto. Ostalo se izplačuje iz zdravstvenega zavarovanja.

21. ODPRAVNINA

ti pripada **tudi po poteku pogodbe za določen čas** in tudi če si zaposlen manj kot eno leto!

RAZEN, če si zaposlen za nadomeščanje začasno odsotnega delavca, sezonsko delo za manj kot 3 mesece v koledarskem letu, za opravljanje javnih del oz. zaradi vključitve v ukrepe aktivne politike zaposlovanja.

22. KOLEKTIVNA POGODBA

Sklepajo jih delodajalci in sindikati. **Lahko tvoje pravice ureja bolj ugodno kot zakon!**

Delodajalca lahko zavezuje kolektivna pogodba dejavnosti in/ali podjetniška kolektivna pogodba.

Preveri! Zate veljajo tiste pravice, ki so bolj ugodne.

23. UVELJAVLJANJE PRAVIC

Če delodajalec krši tvoje pravice, **lahko pisno zahtevaš, da kršitve odpravi**. Če delodajalec ne odpravi kršitve v roku 8 delovnih dni, lahko po preteku roka v 30 dneh **vložiš tožbo** pri delovnem in socialnem sodišču. Kršitve lahko prijaviš tudi inšpektoratu za delo, ki lahko izda prepovedne ali ureditvene odločbe!

24 UR S TABO, SINDIKAT!

Pokliči svojega sindikalista/ sindikalistko še danes.

